І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 26. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 9-го ЛЮТОГО 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 9, 1972 No. 26. VOL. LXXIX.

ЦЕСУС І АДУК ЗАКЛИКАЮТЬ ДО ПРОТЕСТІВ ПРОТИ АРЕШТІВ І ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛІСТІВ В УКРАЇНІ

Останні повідомлення про нові арешти і переслідування комуністичним режимом інтелектуалістів в Україні викликають дальші спонтанні протести українців у вільному світі, до яких з кожним днем більше долучуються й інші громадяни поодиноких країн. Як уже широко інформовано із протестами та закликами до демонстрацій виступили Світовий Конґрес Вільних Українців, Український Конґресовий Комітет Америки і Комітет Українців Канади та численні інші крайові і місцеві установи, зокрема студентські та молодіжні організації, які в більшості ініціюють публічні демонстрації та їх переводять. Після багатолюдної демонстрації, що відбулася з ініціятиви Товариства Української Студентської Молоді ім. Міхновського в Ню Йорку перед Об'єднаними Націями два тижні тому, цієї п'ятниці, 11-го лютого о год. 2-ій по полудні влаштовує подібну маніфестацію в Ню Йорку при 41-ій вулиці і 1-евеню Координаційний Комітет Українських Жіночих організацій Метрополії Ню Йорку.

Крім уже опублікованих численних протестаційних закликів центральних установ, одержано подібні заклики від Центрального Союзу Українського Студентства та від Президії Управи Асоціяції Діячів Української Культури. Обидва заклики подані в цьому числі на 4-ій сторінці.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Вівторок, 8 лютого 1972

В АМЕРИЦІ

БАГАТО УНІВЕРСИТЕТІВ І КОЛЕДЖІВ ПОЧАЛИ обмежувати кількість студентів, які вибирають для себе професію вчителя. Раніше була у всій країні велика потреба у вчительських кадрах, але тепер статистика починає виказувати надвишку вчителів, і тому вищі школи зменшують кількість таких студентів. Однак, у багатьох університетах пропонують студентській молоді обирати вчительську професію для особливого типу шкіл — для недорозвинених дітей і молоді, фізично скалічених, емоційно незбалянсованих тощо.

НА ВСІХ АМЕРИКАНСЬКИХ ЛЕТОВИЩАХ РОЗПОЧАЛИ уважно перевіряти пасажирів, щоб знайти поміж ними імовірних „гайджекерів" — викрадачів літаків. Щоденно на летовищах перевіряють круґло 450 000 осіб. Крім „магнітометра", який виявляє металеві речі і все, схоже на зброю, пасажирів перевіряють поліційні інспектори. На летовищі ім. Кеннеді в Ню Йорку останньої неділі були затримані 6 осіб, які відмовилися відповідати на поставлені їм інспекторами запитання.

ВПРОДОВЖ ОСТАННІХ 10 РОКІВ у Нюйоркському стейті зменшилося на 32 відсотки сільських фарм. 10 років тому в Нюйоркському стейті було 84 000 фарм, а в 1971 р. їх було вже тільки 57 000, і тенденція до зменшення триває далі. Багато фармерів покидають працю, бо вона занадто мало оплачується, інші все продають і переїздять жити до міст.

ПОНАД 200 ВИДІВ ДИТЯЧИХ ЗАБАВОК було усунено в минулому році з американського ринку, бо їх визнано небезпечними для дітей. Федеральне бюро контролі цього року повідомило, що воно не має можливости докладно перевіряти яких 5 000 забавок, що річно з'являються на ринку в ЗСА, і тому поручає батькам, щоб вони самі перевіряли нову забавку. Особливо треба бути обережними з такими іграшками, що мають гострі металеві частини або виступи, дріт, гачки тощо.

У СВІТІ

ПАПА ПАВЛО VI ПРИСВЯТИВ увагу в своїй промові до прочан на площі св. Петра в Римі в минулу неділю 6 лютого ц. р. подіям у Північній Ірляндії, тавруючи тамошній пролив крови та закликаючи до братолюбія дітей однієї нації і до релігійної толеранції визнавців Христових Церков.

КОМАНДУВАННЯ ВІЙСЬК ЗСА У В'ЄТНАМІ ПРИПИНИЛО тимчасово відкликування відтіль дальших контингентів з уваги на масові приготування комуністів до нової офензиви. Але з американських військових кіл повідомлено, що до 1 травня ц. р. американські збройні сили у В'єтнамі все одно впадуть до числа 69.000, як це заповів був президент Ніксон.

БРИТІЙСЬКА КОРОЛЕВА ЄЛИСАВЕТА II ВИЇХАЛА в подорож до Південної Азії й до частини Африки. Товаришать їй її чоловік Филип Единбурзький і донька Анна. Наступник престолу Чарльс залишився у Лондоні. Першим етапом Єлисавети буде Таї (Сіям). Деякі „ліві" англійці протестували, щоб королева зупинялась у Таї, де існує американська протикомуністична летунська база.

В ІТАЛІЇ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ криза уряду. Тепер пробує створити новий працездатний уряд знову член Християнсько - демократичної партії Джуліо Андреотті. Президент Італії покищо не хоче розв'язувати парлямент і розписувати нові вибори, лякаючись, що вибори принесуть не заспокоєння, а ще більше загострення, бо зростуть міжпартійні пристрасті.

ФРАНЦІ Й ІЗРАЇЛЬ ОСЯГНУЛИ порозуміння у своїй 5-тирічній суперечці: Ізраїль замовив був у Франції 50 джетів типу „Міраж" і згори заплатив за них, але президент де Голль, розгнівавшись на Ізраїль, що той — всупереч його порадам — повів у червні 1947 р. війну проти арабів, заборонив видачу Ізраїлеві тих літаків. Тепер французький уряд погодився звернути Ізраїлеві 75 мільйонів дол., а Ізраїль перестав наполягати на продаж йому французьких джетів, дістаючи їх від Америки.

У МОСКВІ Й КАЇРО ПРОГОЛОШЕНО такий туманний спільний совєтсько-єгипетський комунікат на закінчення відвідин у Москві єгипетського президента Анвара Садата, що годі виміркувати з нього, чи Совєти обіцяли Єгиптові нову зброю і яку саме, та чи Совєти підтримують Єгипет в його войовничому проти Ізраїлю настрої. Західні кореспонденти твердять, що кремлівські володарі були дуже невдоволені недавньою промовою Садата, в якій той заявив, що Єгипет мусів пересунути на пізніше дату збройного виступу проти Ізраїлю на бажання Совєтів, які були всеціло зайняті індійсько-пакістанською війною.

През. Ніксон закликає бизнесменів підтримувати контролю цін і платень

Вашингтон. — Виступаючи під час влаштованої у Білому Домі конференції індустріялістів і бизнесменів, присвяченої проблемі зактивізування ролі ЗСА в індустрійному світі, президент Р. Ніксон закликав її учасників не нарікати на встановлену урядом контролю цін і платень, але ж достосуватися до тієї політики і підтримувати її напрямні, бо тільки таке ставлення зможе усунути конечність цієї контролі. Водночас із цим през. Ніксон звернувся із закликом до американських бизнесменів „закотити рукави" і зробити американську індустрію більш спроможною й успішною в конкуренції з іншими країнами світу на світових ринках. Замість залазити в шкаралупу — говорив Президент — і вимагати охорони від чужоземної конкуренції, треба збільшувати продуктивність у всіх ділянках господарського життя. Замість нарікати на встановлені обмеження, треба їх прийняти і достосуватися до них, щоб таким чином усунути тиск інфляції і потребу контролі. В той час, як інші держави почали модернізувати свою індустрію і йти вперед багатомилевими кроками, американська індустрія попала в сон, занедбуючи інвестиції, і невикористовуючи наукових і технологічних досягнень. Закінчив свою промову през. Ніксон висловами переконання, що американські бизнесмени приймуть рішення правильні й корисні і для себе і для всієї країни і почнуть конкурувати з чужоземними індустріями тільки на базі своєї власної продуктивности.

Президент підписав закон про закордонну допомогу

Вашингтон. — У понеділок 7-го лютого президент Ричард Ніксон підписав закон про економічну допомогу закордонові, який довгий час дебатувався в Конґресі і сума якого значно менша, ніж прохав Президент. Сума, що її схвалив Конґрес, дорівнюється 2.7 більйона долярів, себто на 800 мільйонів долярів менша, ніж прохав Президент на біжучий фінансовий рік, який закінчується 30 червня цього року. Президент Ніксон висловив своє незадоволення з того приводу. Підписуючи закон, він сказав, що Конґрес обнизив фонди на закордонну економічну і військову допомогу „нижче акцептованого рівня". Однак, було видко, що Уряд не бажав продовжувати далі зволікання цієї справи в Конґресі й вирішив погодитись на компромісове рішення Сенату і Палати Репрезентантів, щоб не ускладнювати відносин на наступний фіскальний рік, що розпочнеться з 1-го липня 1972 року. Президент Ніксон назвав закордонну допомогу „фундаментальним елементом у нашій стратегії миру" і закликав Конґрес надалі повністю відновити цю програму, себто збільшити фонди на допомогу закордонові.

Критики в'єтнамської політики през. Ніксона допомагають ворогові — ствердив координатор справ Білого Дому

Вашингтон. — Г. Р. Галдеман, координатор справ Білого Дому, що його уважають шефом штабу дорадників Президента, виступив у понеділок 7-го лютого ц. р. гостро проти критиків проголошеного урядом през. Ніксона пляну закінчення війни у В'єтнамі. У своєму виступі Галдеман ствердив, що такою безвідповідальною критикою провідні американські діячі допомагають ворогові і підбурюють його проти ЗСА. Проголосив був през. Ніксон свій восьмипунктовий плян закінчення війни у В'єтнамі під час телевізійного виступу 25 січня цього року. Дехто з видатних представників Демократичної Партії, зокрема ж демократичні кандидати на Президента зареаґували на виступ през. Ніксона запереченням щирости його інтенцій, вимагаючи водночас із цим негайного повного виведення американських військ із Південного В'єтнаму і залишення його фактично на ласку комуністів. Між критиками Президентового пляну були в першій мірі сен. Джордж МекҐоверн із Савт Дакоти, сен. Едвард М. Кеннеді із Массачусетсу і особливо сен. Едмунд С. Москі із Мейну. На виступ останнього зареаґував був гостро державний секретар Роджерс 3 лютого ц. р., заявляючи, що Москі своєю критикою спричинився до відкинення пляну північно - в'єтнамськими комуністами. Виступ Г.Р. Галдемана викликав заперечення з боку багатьох. У зв'язку із цим з Білого Дому проголошено заяву, що коментарі Г. Р. Галдемана були висловом його особистих поглядів, а не поглядів і думок през. Ніксона.

Американський космічний корабель полетить до плянети Юпітер

Кейп Кеннеді, Флорида.— На 27-ме лютого ц. р. заплянowано запуск великого космічного сателіта ЗСА в напрямку до далекої плянети Юпітер. Сателіт чи космічний корабель буде летіти до Юпітера 2 роки. Він має перелетіти небезпечну зону у формі пояса астероїдів — мінералів і каміння різного розміру, від порошин до астероїда Серес діяметром у 500 миль. Пояс астероїдів є між плянетами Марсом і Юпітером, і деякі науковці висловлюють сумнів, чи космічний корабель взагалі зможе пробитись через ту ще не розвідану зону в 100 тисяч миль. Віддаль між плянетою Земля і плянетою Юпітер перевищує один мільярд миль. Космічний корабель, звичайно, не матиме людської залоги, і він буде летіти до Юпітера швидше, ніж літали американські космічні кораблі з Землі до місяця.

Космічний автоматичний дослідник плянети Юпітер обладнано найкращою і найновішою апаратурою. Коли б усе відбулося за пляном, то через 2 роки, себто в 1974-му році, науковці вперше дістануть такі відомості про плянету Юпітер, про які вони не могли й мріяти ще одно десятиріччя тому.

ДРУК ПРОТОКОЛУ 27-ої КОНВЕНЦІЇ УНС

Друк Протоколу 27-ої Конвенції Українського Народного Союзу, що вже появився двома десятками 4 і 2-сторінкових вставок у „Свободі", з незалежних від нас причин хвилево перериваємо. — *Редакція.*

Опозиція в Північній Ірляндії заповідає повний заколот в країні

Белфаст. - Лідери ірляндської католицької меншини в Північній Ірляндії заявили, що вони — всупереч заборонам тамошнього уряду — продовжуватимуть дії націлені на доведення Північної Ірляндії до стану хаосу й заколоту. Вони заповіли дальші публічні збори й походи, „сидючі страйки", припинювання комунікації і перешкоджування нормальному діянню пошти. Однак вони підкреслили, що все те буде відбуватися мирно, без насильницьких актів. Безпосередньою метою всієї цієї акції є примусити уряд, щоб він відкликав декрет про право влади арештувати і в'язнити без суду і слідства всіх запідозрілих у протидержавній активності. Дальшою метою опозиційної дії є довести до упадку теперішнього протестантського уряду Браєна Фолкнера. З свого боку цей уряд рішив притягнути до відповідальности чільніших діячів, які взяли участь в нелеґальній мирній демонстрації в Нюрі в минулу неділю: між тими, які отримали судове завізвання на переслухання, є й деякі посли до палати громад у Лондоні та автономного північно-ірляндського парляменту в Белфасті, між ними посолка Бернадет Девлін. Генеральний секретар Об'єднаних Націй Курт Вальдгайм заявив свою готовість посередничити у справі заведення ладу в Ірляндії, але британський уряд дав йому зрозуміти, що це „внутрішня справа" Британії. Вальдгайм діяв на просьбу південно-ірляндського міністра закордонних справ д-ра Патріка Гіллярі.

Ізраїль сподівається переговорів з Єгиптом — готов до компромісу

Вашингтон. — Ізраїльський міністер військових справ, ген. Моше Даян, прибувши на 10-тиденні „приватні" відвідини до Америки перевів півторигодинну нараду з державним секретарем Вілліямом Роджерсом, після чого заявив журналістам, що він сподівається, що в недовгому часі Ізраїль і Єгипет переводитимуть поважні переговори про замирення, чи бодай про відкриття Суецького каналу та висловив надію, що обидві сторони будуть схильні до компромісу. Моше Даян не подав ніяких подробиць щодо своїх нарад з державним секретарем Роджерсом і секретарем оборони Мілвіном Лердом, тільки признав, що дістав задовільні ґарантії безпеки від американських державних мужів. За твердженням газет, американський Уряд рішив продати Ізраїлеві впродовж трьох років 42 бойові джети типу „Фантом-4" і 90 джетів „Скайгок А-4". Передумовою продажу тих джетів була згода Ізраїлю на переговори щодо відкриття Суецького каналу за посередництвом Америки. Але нема ще згоди Єгипту, бо єгипетський президент тільки в минулий понеділок вернувся до Каїро з своєї подорожі до Москви, Югославії, Лівії і Сирії. Моше Даян був у Пентаґоні на обіді з секретарем оборони Мелвіном Лердом і головою шефів об'єднаних штабів адміралом Томасом Мурером.

Режим Тіта провів масову „чистку" в хорватській компартії

Заґреб. — У дальших наслідках минулорічного виступу югославського президента Тіта проти хорватських „націоналістів", продовжується „чистка" всього хорватського партійного апарату й партійних рядів, яка швидко охопила взагалі все хорватське суспільство. Ніхто не знає докладних даних, але припускають, що коло 1 500 осіб, головно інтелектуалів, потерпіли внаслідкі тієї нагінки. Люди на різних становищах зголошують свої резиґнації під пресією збоку влади, при чому це стосується лікарів у шпиталях, вчителів, керівників шкіл, директорів фабрик, міських і фабричних службовців ба навіть урядовців на підрядних становищах. Ґазети проголосили 174 прізвища осіб, які втратили працю впродовж тільки 10-ти днів, між ними 9 міських посадників. Ярлик націоналізму причеплюється кожному, хто висловлює будь-яку критику на адресу центральної белградської влади, на несправедливість у розподілі економічної допомоги окремим республікам, складовим частинам Югославії, чи на фаворизування сербського культурного життя. Нагінка пішла проти ректора університету в Заґребі Івана Супека, але він — колишній комуністичний партизан і тому з ним ще рахуються. Сотні членів компартії добровільно зреклися свого партійного членства, багатьох викинули відтіль.

У Польщі започатковано „ліберальний" курс у літературі

У Лодзі в Польщі закінчився конґрес спілки польських письменників. На голову переобрано ніби „поміркованого" Ярослава Івашкевича. Ліберальне крило спілки пішло на такий компроміс із „твердим ядром" вірних комуністичній доктрині письменників, що до нової управи Спілки обрано одну третину „твердих", одну третину лібералів й одну третину „невтральних". Змінено ту точку статуту, яка давала право президії Спілки виключати окремих письменників з організації. Жертвою тієї точки статуту зправила падали опозиційні супроти режиму Владислава Гомулки письменники. За його наступника Едварда Ґерека прийшло деяке відпруження атмосфери і збільшення свободи писаного слова.

КУК прохає прем'єра Канади вислати протест до СССР

Оттава. — Президія Комітету Українців Канади на чолі з о. митр. д-ром Василем Кушнірем, переслала прем'єрові Канади Трюдо листа — звернення до уряду Канади з проханням виступити в обороні безпідставно переслідуваних у совєтській Україні інтелектуалістів, між ними історика Валентина Мороза, якого повторно заарештували й засудили на 9 років в'язниці і 5 років концентраційного табору. КУК інформує в своєму листі до Прем'єра про численні демонстрації, головно української молоді в Канаді, в обороні В. Мороза та інших засуджених і прохає, щоб прем'єр Канади вислав формальний протест до уряду СССР в справі репресій і переслідувань українців на їхній рідній землі.

Пластуни в Ню Йорку вшанували пам'ять проф. Северина Левицького в 10-річчя смерти

Начальний Пластун сл п. Северин Левицький

Новообраний Начальний Пластун Юрій Старосольський

Ню Йорк (ОК). — В неділю 6-го лютого ц.р. Пластова Станиця в Ню Йорку вшанувала пам'ять сл. п. проф. С. Левицького - Сірого Лева, першого Начального Пластуна у 10-річчя з дня його смерти. Велику залю Народного Дому виповнила вщерть пластова молодь, численні члени пластового сеньйорату, зокрема члени куреня, до якого належав Покійний, представники вищих пластових проводів і гості. Почесним гостем був новообраний минулого тижня президент Секретаріяту СКВУ мгр Антін Мельник з дружиною. Зібравшись з такої нагоди вперше від сумних для пластунів днів 1962 р.: смерти і похоронів улюбленого Начального Пластуна — усі чотири пластові покоління віддали честь тому, що був душею і серцем Українського Пласту через довгі роки. Постать Покійного представив пластовій молоді пл. сен. Т. Білостоцький, споминами про Начального Пластуна - Сірого Лева поділилася з присутніми пл. сен. Уляна Старосольська, а пл. А. Костів виголосив вірш О. Кобця „На смерть Сірого Лева". Програму, якою вела пл. сен. Е. Гойдиш, переплітали музичні точки, а це: скрипкове сольо ст. пл. Адріяна Бриттана при супроводі ст. пл. Юліяни Осінчук, дві пісні у виконанні співочої групи старших пластунок під проводом ст. пл. Віри Семущак і як завжди повна чуття відома широко пластова пісня „При ватрі", виконана пл. сен. О. Стецурою. На закінчення зворушливо промовив до зібраних пластунів і пластунок новообраний Начальний Пластун д-р Юрій Старосольський, якого Пластова Станиця в Ню Йорку мала честь уперше вітати на своєму терені. Присутні прийняли виступ д-ра Ю. Старосольського вставанням з місць і довготривалими оплесками. Свято закінчив станичний пл. сен. Роман Рогожа, який подякував присутнім, а зокрема почесним гостям, за їхню участь. Опісля усі пластуни зорганізовано із своїми прапорами перейшли до церкви св. Юра, де відбулася Служба Божа і Панахида за душу сл. п. проф. С. Левицького, яку відправив о. ігумен д-р В. Ґавліч, ЧСВВ. До церковних відправ станула, поруч із пластунами, делеґація СУМА із своїми прапорами під проводом К. Василика.

„Гарвардці про Гарвард" говоритимуть у Філядельфії і Ню Бронсвіку

Як уже інформовано, з кінцем цього тижня, в п'ятницю 11-го лютого у Філядельфії і в неділю, 13-го лютого, у Ню Бронсвіку, Ню Дж., відбудуться в цих громадах Вечорі Студента, під час яких студенти Гарвардського університету інформуватимуть місцеві громади про українські студії в тому престижевому університеті та про теперішні зусилля завершити там Осередок Українських Студій. Вечір у Філядельфії, що його влаштовує місцева Студентська Громада і Фонд Катедри Українознавства, відбудеться — як згадано — в п'ятницю, 11-го лютого (а не, як це помилково було подано в попередньому повідомленні, 16-го лютого) в залі церкви Царя Христа при 17-ій і Каюґа вулицях о год. 7-ій вечора, а вечір в Ню Бронсвіку, що його влаштовує Український Студентський Клюб ім. Григорія Сковороди при Ратґерському університеті, відбудеться в неділю, 13-го лютого о год. 4-ій по полудні в залі місцевої української католицької церкви при 71 Лівінґстон евеню. Між іншим, газета "The Home News" у Ню Бронсвіку подала в своїм виданні з 3-го лютого довшу вістку про влаштовану цим Українським Студентським Клюбом демонстрацію під час виступу там попереднього дня в залі театру МекКартер совєтського письменника-поета Євгенія Євтушенка. Демонстранти роздавали летючки, обвинувачуючи Євтушенка у совєтській пропаґанді та промовчуванні правди про совєтський похід проти культури й духовости українського та інших поневолених Москвою народів.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ЖІНОЧА МАНІФЕСТАЦІЯ У П'ЯТНИЦЮ

Ню Йорк. — Координаційний Комітет Українських Жіночих Організацій звернувся із закликом до громадянства прибути на маніфестацію проти нових арештів у поневоленій Україні. Демонстрація відбудеться в п'ятницю 11-го лютого о 2-й г. дня при 41-й вулиці й 1-й евню в Ню Йорку, і триватиме до вечора. Під час демонстрації будуть роздавати листівки. Головою Координаційного Комітету є п-і Олена Процюк.

АЛБЕРТСЬКА ТЕЛЕВІЗІЯ ПРО 22 СІЧНЯ

Едмонтон.—Альбертські телевізійні станції мережі СФРН, канал 3-й, передали з Едмонтону окремі сцени з урочистого відзначування Січневих Роковин в Едмонтоні. Під час піднесення українського прапора над ратушею було багато українських громадян, між ними Владика Ніл з духовенством, діти й молодь з рідних шкіл та курсів українознавства, представники організацій.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $18.00, на пів року — $9.50, на 3 місяці — $5.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Наглі потреби

Тільки побіжна перевірка нашого сучасного, як і минулого, переконує кожного, що багато навіть накращих і найбільш шляхетних ідей, плянів та резолюцій нашої громади залишились тільки гарними словами, бо не пощастило їх здійснити. Правда, маємо й багато всіляких великих досягнень, що ними можна оправдано пишатись. Згадати б тільки з недавнього минулого такі акції, як допомога і переселення скитальців, будова пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні, допомога жертвам землетрусу в Югославії, пожертви на „Церкву в потребі", могутня акція для встановлення Осередку Українських Студій в Гарварді і ряд інших здійснених задумів. Це — ті світлі події, що їх таки справді належало б записати золотими літерами в нашій історії, а проте багато задумів таки не пощастило здійснити, і в цьому завжди була одна й та сама причина: брак відповідних фондів.

Тепер ми стоїмо перед чи не найбільшою нашою проблемою і викликом: завершення Осередку Українських Студій в Гарварді. Виклик тим більший, бо — терміновий. До кінця цього року нам треба зібрати майже півтора мільйона долярів, щоб могти по домовленій чотири роки тому ціні встановити ще дві українознавчі катедри в тому престижевому університеті і забезпечити необхідну для всіх студій бібліотеку. Це вимагатиме таки справді максимальних зусиль і максимальної жертвенности, але це й є той найбільший виклик, що його ми мусимо прийняти і виконати. Надзвичайно відрадним і заохочуючим у цій акції є факт, що в ній найбільш активно заанґажована наша студентська молодь.

Тим часом виникла ще одна дуже нагла справа, що хоч вимагає без порівняння менше фондів, але й без них вона не може обійтися. Мова про широко заплановану і вже розгортану оборону топтаних комуністичним режимом людських прав в Україні, що так яскраво виявили повідомлення про поновні арешти інтелектуалістів. Немає більшої справи і більш наглого терміну, як рятунок життя і волі людей. На що-як-що, але на це необхідні фонди мусять бути. Ми бо задавилися б першим шматком хліба, якби вклали його до рота без рівночасної пожертви на рятунок тих, що загибають.

І це мав на думці Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу, відгукнувшись негайно на заклик голови Комісії людських прав у Секретаріяті Світового Конґресу Вільних Українців та свого заступника головного предсідника на Канаду сенатора Павла Юзика, призначивши зі своєї каси п'ять тисяч долярів на ту ціль та звернувшись із закликом до своїх членів і Відділів, щоб вони зі свого боку склали відповідну одноразову пожертву — як це вже повідомлено в попередньому виданні цього щоденника. Обмірковуючи справу цієї наглої кампанії, Екзекутивний Комітет УНС виразно мав на думці, що пожертви на акцію оборони топтаних людських прав в Україні мають бути наглою і додатковою пожертвою, і вони в жадному разі не повинні пришпиляти чи зменшувати наші пожертви на інші цілі, зокрема на дуже велику й дуже наглу потребу завершення Осередку Українських Студій в Гарварді, що зі свого боку буде нашою могутньою відповіддю на нові переслідування і нові шикани комуністичного режиму в Україні проти інтелектуалістів та української духовости взагалі.

Не маємо сумніву, що найширший загал членства УНСоюзу, який має неперевершену традицію першенства у жертвенності та підтримці добрих цілей, могутньо відгукнеться на заклик свого Екзекутивного Комітету. Потреби бо дуже наглі!

Допускальна нелеґальність

Коли 20.000 демонстрантів маршували минулої неділі вулицями маленького прикордонного містечка Нюрі в Північній Ірляндії, з гучномовця гелікоптера, що літав над їх головами, лунала пересторога: „Ви порушили розпорядок, який забороняє такі походи, і тому ви наражаєтесь на законні наслідки". Уряд Північної Ірляндії казав правду, ствердивши нелеґальність тієї демонстрації. Державна прокуратура дістала формальну підставу притягти до відповідальности учасників нелеґальної демонстрації, влаштованої всупереч виразній забороні влади. А втім, практично, уряд Північної Ірляндії і навіть Британії, яка підтримує його своїм військом, безсильні супроти демонстрантів, що дістали моральне право публічно ламати закон і демонструвати проти переслідування владою одної третини населення.

Теперішня ситуація у Північній Ірляндії подає цікавий приклад отакої внутрішньої суперечности, якою є насильницький леґалізм і допускальна нелеґальність. Принцип „вся влада від Бога" кінчається з моментом, коли влада настільки нерозумно користується своїми прероґативами і підлеглим їй державним апаратом, що зрушує маси, яких вже годі приборкувати заборонами й закликами. Годі також стосувати супроти опозиції і демонстрантів збройну силу: власне стріляння війська на демонстрантів попередньої неділі в місті Лондондеррі і вбивство 13 цивільних осіб дало поштовх до стихійної реакції у формі масового ламання заборони всяких демонстрацій і походів. І не тільки лідери опозиції у Північній Ірляндії, але й уряди її столиці в Белфасті та в Лондоні потерпали, щоб у Нюрі не повторилась трагедія з Лондондеррі, бо наслідком її було б не привернення законопорядку, а — громадянська війна.

Завдання і трудність кожного державного правління у тому, щоб воно так ладнало інколи взаємосуперечні інтереси суспільства, щоб не доводити до розпачу ніякої його частини. Авторитет державного проводу не у формальному його існуванні, в титулах прем'єра, міністрів, не в силі адміністраційного апарату з військом і поліцією включно, а в тому ладі, що його вимагає новітня демократія: щоб нарід користувався миром і добробутом, щоб у країні панувала соціяльна справедливість, щоб закони не робили різниці між громадянами різної раси, віри чи статі, — щоб кожний громадянин, без уваги на свої політичні погляди, мусів признати добру волю державному проводові. Нема уряду в світі, який не робить помилок, не існує демократії без опозиції. Але уряди, як і опозиція, мусять триматися основних принципів, що нормують їхню діяльність. Протестантський уряд у Північній Ірляндії порушив ці принципи, поділивши громадян на упривілейованих і другорядних за їх віровизнанням і не признавши всім рівних громадянських прав. І тому сам завинив, що дав опозиції в руки зброю „нелеґального леґалізму" і загнав ситуацію в країні у сліпий кут.

ФРАНЦУЗИ НЕ РАСИСТИ, АЛЕ...

Париж. — Смішно було б сказати, що у Франції поширений расизм. Ні. Але . . .

Але французький леґендарний лібералізм, що викликав відсутність будь-якого закону проти расової дискримінації, походив з того, що не було підстави для расизму. Чорні були в колоніях, у яких різниця між расами підмінювалась різницею соціяльного й матеріяльного стану. Розверствування двох спільнот ішло по лінії соціяльній, а що французів там ніколи не було багато, то й проблеми не існувало. Мішані подружжя траплялися в дуже рідких випадках.

Французи в Північній Африці жили окремою спільнотою і знов же не мішалися без наголошення різниці рас, а тільки з причини соціяльних різниць та ще матеріяльних і релігійних. Альжирські, марокканські і тунісійські робітники в метрополії жили окремими ґетто і, будучи в більшості без родин, не викликали расового питання. Просто були поза суспільством, тримаючись свого товариства.

Врешті не слід забувати, що чорні в Парижі чи взагалі у метрополітальній Франції ще навіть років кільканадцять по останній війні, становили дуже малий відсоток. І були це або африканські студенти, або музики в оркестрах джазу, що приїздили з Америки. Це була аристократія, яку трактували як екзотику.

Останніми роками багато чого змінилося. І студентів стало багато, і робітники з Чорної Африки почали прибувати у великій кількості, і альжирці почали приїздити з родинами, бо у них зріс матеріяльний рівень. Зріст заробітків дав змогу кольоровим робітникам, як і взагалі чужинцям, мати претенсії на нормальне життя, в нормальних мешканнях. Вони почали вириватися із ґетто. І постала проблема.

Хоч як це дивно, але почалася вона від студентського середовища, отого найбільш лівого й найбільш ліберального, навіть революційного. Найперше прийшли протести, що чорні студенти не можуть знайти кімнат не лише тому, що в Парижі не зникла мешканева криза, а тому, що вони . . . кольорові. Далі преса зареєструвала нечуване досі явище: деякі кафетерії саме в Латинському кварталі перестали приймати кольорових клієнтів. У Ліоні, де чужинецькі робітники становлять 17 відсотків працюючого населення, в мешканеві ансамблі не допускають кольорових, в нічні бари їх теж не допускають. Появляються навіть вияви антисемітизму, і префект департаменту Рони видав зарядження, яким остерігає перед цими виявами расизму. Таке ж остереження видав архиєпископ Ліону. У відповідь на це власник кафетерії в Ніцці виступив через Радіо Монте-Карльо, покликаючись на закон із 17 березня 1791 р., який дозволяє „за своєю волею вибирати клієнтелю".

Можна було б сказати, що все це ще не означає расизму, що це лише природна оборона проти інвазії чужинецьких робітників, зокрема коли безробіття дійшло вже до 500.000 людей з початком цього року.

Таке пояснення не витримує критики. Уряд має намір зменшити приплив чужинецьких робітників у зв'язку зі зростом безробіття, але ще невідомо, чи це йому вдасться. Чужинецькі робітники виконують у багатьох випадках працю, якої французи не виконують, і, правдоподібно, коли не буде гострої кризи, виконувати не будуть. Їм бо припадає найгірша й найменше оплачувана праця.

Окремі публікації в останніх місяцях доволі ґрунтовно займаються цим питанням. Вони стверджують, що чужинці виконують найгіршу працю, а при тому їм платять найменше, бо вони завжди, чи довгий час, належать до „початківців", що відбувають свій стаж. І відбувають його часто доти, аж поки не опиняться в лікарні або на тому світі.

Одна з таких публікацій подає, що в силу трудноців пристосування число нещасливих випадків під час праці в металюрґії між чужинцями вдвоє більше, як між французами. Ще гірша справа з санітарними проблемами. Портуґальці хворіють на сухоти вдвоє більше, як французи, поляки й югослави — втроє, північноафриканці — у 6-8 разів більше, а чорні — у 20-30 разів.

Ми є свідками дивної радикалізації навіть між молоддю, що так часто заявляє про своє незацікавлення політичними проблемами, що так афішує свій лібералізм. Радикалізація ця дуже загальна: однаково в бік інтернаціоналізму, як і в бік реакційности. Ще дивніше те, що найбільше расизму й шовінізму виявляють нижчі соціяльні верстви. І то не лише у Франції. Хіба в ЗСА на чорну проблему не найбільш чутливі свіжі іміґранти, що мусіли б бути проти всякої дискримінації.

Кому з нас не б'є кров у голову, коли пригадаємо колишню польську дискримінацію або сьогоднішню московську, яка каже, що асиміляція мусить проходити, бож це „природний закон, щоб менші нації вливалися у більші", як природно, що москалі мусять бути „старшим братом". Не кажу вже про ремінісценції німецького расизму, який нам так дорого коштував фізично й морально.

І тут приходимо до дуже прикрого ствердження. При всій нашій рації, з якою заперечуємо марксизм, мабуть, треба признатися, що довгобородий „пророк" мав рацію, кажучи, що буття визначає свідомість. Не завжди й не у всьому, але в багатьох випадках. Доки нас переслідують, там, де нас переслідують, ми проти переслідування. Де нас понижують, там ми проти всякого пониження. Ледве нам стає краще, як ось стало у вільному світі, ми протестуємо проти московського шовінізму, ми з прокльонами згадуватимемо гітлерівський расизм, але розповідатимемо про „нижчість" чорних так само, як французи залюбки говорять про те, що в Парижі вечорами годі вийти на вулицю, бо можуть напасти альжирці, хоч у студентському кварталі небезпечніше ходити, як у 19-му чи 20-му районах, де живе найбільше кольорових робітників.

Статистика показує, що найбільше венеричних недуг між дівчатами середніх шкіл, а не між чужинками, мешканками підміських бараків. Найбільше поширена проституція саме в Латинському кварталі, бо там найбільше дівчат, що „заробляють" на наркотики. Але признатися до нерозв'язаних проблем — важко, далеко легше скинути на когось. Так для прикладу: москалі колись кидали гасло „Бий жидів — рятуй Росію!" Тепер роблять вони те саме і в'яжуть українців із сіонізмом. А у висліді скидають на нас антисемітизм. Однак, піруети може робити тільки імперія. Для поневолених це річ неможлива й недоцільна. Для нашого добра ми повинні лишатися у спільному фронті покривджених, і тому єдиний наш шлях — шлях повної толеранції. Свобода бо неподільна.

І бодай ми це повинні розуміти до дна. **Т. Їж.**

К. Крупський

АЛЬБОМ ЧИ ПАСКВІЛЬ?

(1)

Перед нами 143-сторінковий (165 х 160 міліметрів) альбом красвидів „В Бєщада" (У Бескидах), опублікований 1968 року Видавництвом „Інтерпресс" у Варшаві.

Приблизно 30 початкових сторінок цього альбому займає „інформація для туристів", а решта — світлини красвидів з української Лемківщини і Бойківщини, які дісталися Польщі після другої світової війни.

Автором цього пасквілю є якийсь Роман Ізбіцький, що вже на другій сторінці, пишучи про Балигород, зазначає, що там „у серпневу неділю 1944 р. фашисти УПА поповнили страшний злочин: на сходах святині замордували 42 чоловіків, і тільки прохання місцевого попа врятувало від тієї різанини жінок і дітей".

„Сумною пам'яткою тих днів є також цвинтар жовнірів 34-го полку піхоти і міліціянтів, які вели бої з жорстокими сотнями Гриня і Стаха".

На стор. 7-ій автор описує місце, де „28-го березня 1947 року банда Гриня зробила засідку на ген. Кароля Свєрчевського. На тому місці стоїть тепер гранітовий пам'ятник, поставлений 1962 р. за проєктом проф. Францішка Стринкєвіча".

Далі Узбіцький пише: „Найновіша історія Бескидів розпочалася ледве два десятиріччя тому. Нове життя в цьому чудовому закутку Польщі почалося щойно в 1956 р., а найбільша трагедія розігралася тут в роках 1945-1947, тобто під час боїв з фашистськими відгалуженнями гітлеризму — „українською повстанською армією" (з малих букв), званою в скороченні як УПА.

„У долинах горішнього Сяну, Волосятки, Волосятого, Ветлина, Солянки, Ослави та Ославиці споконвіку жили спокійні й працьовиті люди. Називали їх в західній частині наших Бескидів лемками, а в околиці на південний схід від Балигору — бойками. Вони різнилися деякими особливостями одягу, звичаїв і будівництва, а колись навіть зайняттям. Бойки в основному займалися випасом худоби та овець, а лемки в'язали своє буття радше з управою землі і випас худоби трактували як побічне зайняття."

Далі Узбіцький, маніпулюючи фразами, представляє, як то лемки і бойки, сказавши словами Карася з „Наталки Полтавки", „перевертались" в поляків. „Останніми часами (XIX і XX століття), — пише він, — під оглядом національним ця спільнота дуже далека від первовзору. Правда, коренем цієї спільноти був щеп руських гірників, але, співживучи довгий час з тубільчою польською людністю, вона піддалася досить істотним змінам звичаїв і навіть психофізичним змінам".

Для прикладу Узбіцький наводить села Волосяте та Устрики Горішні, де жило коло тисячі осіб. Половина з них уважала себе за поляків, а друга половина — за русинів, і цей поділ не викликав ніяких ураз серед „хлопскєй спулечносці". Поляки женилися з русинками, а русини з польками, і як наслідок того наступні покоління мали мішану кров. Вкінці дійшло до того, що тяжко було сказати, яка кров переважала.

Жив собі той мішаний русько-польський нарід преспокійно хоч і в нестатках, але найбільшої кривди зазнали ті „хлопи" від гітлерівської окупації та „нечуваного терору УПА", про який Узбіцький пише:

„З початком 1945 року появилася в Бескидах нова злочинна організація насильства і ґвалту. Називала вона себе Українською Повстанською Армією. Головний її клич був „Смерть ляхам! Смерть московсько-жидівській комуні". Тож зовсім не дивно, що її духовим батьком і первовзором був народовбивчий фашизм, а рідною матір'ю „ЕсЕс Галичина", тобто дивізія два роки перед тим зорганізована в такий спосіб, що кожний десятий убивця в її складі був автентичним гітлерівцем."

„Коли УПА захопила Бескиди, то лемки і бойки часто не розуміли цих приходьків. А це ж ніби мала бути їхня спільна мова і спільний інтерес мав полягати в тому, щоб „самостійна Україна" зайняла простори від Києва по Краків. На ділі хлопські маси зазнали іншої правди: УПА наказувала харчувати її, давати місця для нічлігу, достарчати коней, вози і . . . рекрутів. Проголошено формальний набір до війська.

„Якщо хтонебудь чимнебудь противився — втрачав голову. На вершку Галича часто скрипіли шибениці. Цілими днями й ночами гойдалися на вітрі голі тіла повішених. Це робилось для упокорення живих і для послуху супроти „Гриня", „Біра", „Стаха", які командували сотнями „стрільців", а також страшного „Рена", який командував куренем.

(Закінчення буде)

Л. Дражевська

ПРОФ. О. ПРІЦАК ПРО ЖИДІВ У КИЇВСЬКІЙ РУСІ

Вивчення літературних пам'яток дало підстави проф. О. Пріцакові зробити висновки про культурну працю жидів у Київській Русі, про що він зробив доповідь 29 січня ц.р. на пленарній конференції Української Вільної Академії Наук у Ню Йорку, з участю Комісії для вивчення історії українсько-жидівських взаємин.

Конференцію відкрив науковий секретар Академії, д-р В. Омельченко, прочитавши після того листа від голови Комісії, Л. А. Марґоліної, що через хворобу не могла прибути. Л. А. Марґоліна написала, що доповідь проф. О. Пріцака має розпочати цикл доповідей з історії співжиття і співдіяння жидів і українців. Д-р В. Омельченко представив доповідача — звичайного професора Гарвардського університету, голову Українських Студій в цьому університеті і віце-президента Академії. Тема доповіді мало досліджена в українській історіографії і тому має спеціяльний інтерес.

Проф. Пріцак почав із згадки про праці видатного дослідника жидівської філології Макса Вайнраха, в яких він ствердив, що мова їдиш віддавна мала елементи старожидівські, німецькі, романські і слов'янські — старочеські і староукраїнські. Останні елементи прийшли від жидів, що жили у південній Русі до XII стол. і вживали слов'янської мови, яку звали „старо-ханаанською мовою". У працях Романа Якобсона показано також елементи слов'янських мов у їдиш. Російський учений Мещерський показав, що запис у „Повісті временних літ" під 1110-им роком, уривок з книги Йосипона, є переклад не з грецької, а з старожидівської мови. Таких перекладачів у „Книзі временних літ" Мещерський виявив кілька. Отже у XII стол. хтось робив переклади з старожидівської мови на староруську. Дослідники перших творів руської літератури звертали увагу на постійне вживання терміну „каган", вважаючи, що він зв'язаний із хозарською традицією. Тепер його бачать у новому світлі.

Оригінальна і перекладна література на Русі XI стол. зв'язана із Тмутороканню, що була культурним центром Східної Европи. Проф. Пріцак коротко накреслив історію території Тмуторокані на Таманському півострові між Чорним і Озівським морями. Культура посувалась із півдня, з Месопотамії, середземноморських країн. На чорноморському узбережжі були осередки грецької колонізації як острови серед варварів. Коло теперішньої Керчі було Восфорське царство, що існувало коло тисячі років, до IV-V століть, з традиціями античного світу, з міською культурою. Після упадку Єрусалиму з'явилось там жидівське населення. Історія території дуже складна, даних мало. В V-VI століттях поширювалося християнство, якийсь час територія Тмуторокані була під владою Хозарської держави. Були на ній болгари. 1060 року почалася боротьба за Тмуторокань між руськими династіями.

У Тмуторокані продукували оригінальну староруську літературу. Є підстави припускати, що там зроблено багато перекладів. Література другої половини XI століття визначається своїм широким діяпазоном, свободою від нетолерантности. Переклади очевидно робили фахівці, добрі знавці грецької та жидівської мов. У той час в Києві тільки починали писати, літературних традицій не було. Проф. Пріцак висуває гіпотезу, що Ярослав Мудрий замовляв переклади у Тмуторокані. Аналогії можна знайти у пізнішій добі: через яких 400 років у Новгороді замовляли переклади Біблії „єретиками".

На початку XII стол. характер староруської літератури змінився, вона пішла в бік „православ'я". Переломовим моментом стала революція 1113 року, зорганізована православним грецьким митрополитом. Революція була спрямована проти Святославичів, що володіли Тмутороканню і проти жидів. Якийсь є зв'язок між Святославичами і жидами. В літературі є згадка про „ізгнаніє" жидів.

Висновок — поміж жидами Тмуторокані і розквітом староруської літератури мав бути зв'язок. Очевидно жиди Тмуторокані були піонерами у перекладах вищого типу.

Після доповіді ставлено доповідачеві чимало питань і відбулась дискусія. Зокрема, проф. І. Витанович підкреслив важливість свідчення жидів і книжників. Д-р Звянкорі (професор Колумбійського університету) висловив сумнів, що жиди в Тмуторокані асимілювалися і засвоїли слов'янську мову.

Я ГРЕБЛЕЮ . . .

Я греблею нестерпного
терпіння
загородив річку ніжности
в собі.
Розсердились дерева і трава,
і квіти прибережні
розгнівились,
що й літо вже,
а повінь все трива.
Пішли дерева, квіти і трава
із ніжністю залитих берегів.

За греблею чиїсь поля
зів'яли,
І білий пил на стеблах
і листках,
І з берега мого пустого
видно:
мої дерева, квіти й трави
— там.

АЛЛА ТЮТЮННИК

м. Херсон.

Ольга Приходько

КАМ'ЯНЕ СЕРЦЕ

(16)

І для Валі буде ліпше, щоб він спробував уже жити хоч трохи самостійно, не тримаючись за руку ґувернера. Йому ж уже пішло на 15-ий рік. Думав дідич і про хлопця Гуревича, якому напровесні минуло вже 10 років, і про свою обіцянку подбати про його освіту. Це ж уже крайня пора послати його до гімназії. Мав він у Кам'янці власний будинок. Чи влаштувати там Валю самостійно, чи примістити десь у приватному пансіоні разом з хлопцем Гуревича?

Не любив дідич турбуватися прозаїчними справами, отже доручив обміркувати це своєму управителеві, який умів всяку справу вирішити швидко та практично. Управитель зразу сказав, що влаштувати панича самостійно в Кам'янці не годиться, бо хоч пан має там власний будинок, але то велика, стара палата, на ремонт якої треба великих грошей. До того ж треба кухаря і окремого господарства. А і в найліпшому пансіоні паничеві ні їжа, ні оточення не підійдуть.

Отже, його рада — найняти невелике помешкання коло гімназії і запросити добру господиню, наприклад, пані Гуревич. Продукти можна додавати з економії і лише дещо докуповувати в крамницях. Пані Гуревич варитиме сама, а при тому прогодуються і її діти, яким також пора вступати до шкіл. Пані Гуревич можна не платити, але дозволити їй прийняти на пансіон ще двох-трьох хлопців з добрих родин, звичайно на добру оплату. З тих грошей вона зможе якусь частину платити за продукти, а друга частина має належати їй за працю.

— Мій мудрий управитель має золоту голову. Я сам би до того не додумався. Але чи зможе пані Гуревич платити за продукти в крамниці, чи не буде тоді їй дуже мало залишатись за працю?

— Ну, це виясниться на ділі. Я можу з нею про це поговорити. Нехай вона сама скаже свої умови. Вона безперечно дуже чесна людина, яка звикла ощаджувати кожну копійку і напевно не введе пана у великі видатки, а також не наробить боргів. Коли буде найняте мешкання, я вступлю до найближчої доброї крамниці і скажу власникові, що то для сина вельможного пана, і звичайно товар буде найліпший. Ті крамарі добре розуміються, кому що мають давати. І платити вона зможе раз на місяць.

VII

ГІМНАЗІЯ І ПЕРЕЇЗД ДО КАМ'ЯНЦЯ

Пані Гуревич не знала, як має дякувати дідичеві. Вона вже боялася, чи не забув він свою обіцянку. А тим часом вийшло так надзвичайно добре, що вона не мусить розлучатися з своїм любим Юрасем і буде жити спільно з дітьми в Кам'янці.

Дідич сам возив хлопців на іспити до гімназії. Валя складав свої черґові іспити до 5-ої кляси, а малого Гуревича прийняли зразу до 2-ої кляси. Його екзаменували легко, знаючи, що ним опікується пан дідич, а може й тому, що хлопець поводився впевнено і сміливо, швидко розв'язував задачу і гарно деклямував російські та французькі вірші.

Кляєний господар зараз же взяв його під свою опіку і приділив йому місце на першій лавці проти катедри, себто місце, яке звичайно належить найліпшому учневі.

Все інше влаштувалося згідно з пляном управителя. Посередник найняв і відповідно зарядив невеликий дімок близько гімназії. Панськими підводами перевезли майно пані Гуревич, яка, розпродавши своє господарство в селі, мала можливість не тільки придбати дещо необхідне для нового помешкання та справити дітям відповідні уніформи, але також залишила дещо на чорний день.

Юрочка дістав усе якнайкраще і виглядав в своєму мундурчику, як зразок гімназиста. А для Жені мама сама пошила дешевеньку уніформу — брунатне платтячко та два фартушки — чорний на щодень і біленький на свято.

Женю прийняли до 4-ої кляси, згідно з її віком. Хоч до тієї пори вона ніде не вчилася і ніхто з нею не займався, ті книжки, що Юрко приносив від Валі, вона старанно читала, чи були то підручники шкільні, чи літературні твори. А здібності вона мала не менші, як її братік, отже знала й засвоїла собі багато навіть такого, чого в школі не вчили.

На іспитах учителі побачили, що вона досить розвинена і зможе вчитися згідно з своїм віком у 4-ійклясі. Зразу в школі вона стала кращою ученицею, бо була надзвичайно пильна і старанна, готова була сидіти за книжкою день і ніч, але не мала такої можливости, бо мусіла багато допомагати матері. Вставала удосвіта, як звикла в селі. Перше, що її чекало — цілий ряд виставлених за двері черевиків. Швиденько виглянцьовувала черевики всіх паничів, в тому числі й Юркові. Потім ішло одно за другим: прибирала, замітала, ставила самовар, чистила зеленину та картоплю, а тим часом мати вже поверталася з закупів, отож треба було скоренько краяти хліб, мастити маслом і подавати хлопцям сніданок.. Потім Женя так-сяк снідала сама, бо звичайно був уже крайній час бігти до школи. Часами навіть спізнювалась, але клясна дама була до неї добра, знала, що дівчинка мусить помагати матері.

(Далі буде)

Православні і католицькі пан-отці в Чикаґо спільно святять воду на Йордан

Як вже ввійшло в традицію на терені Чикаґо 19-го січня ц. р. відбулося спільно свято Водохрищі українських православних та католицьких вірних двох парафій св. Володимира — православної та св. Володимира і Ольги католицької, що правлять в цій самій церкві на розі вул. Овклей і Кортез в соборі св. Володимира. Цьогорічне свято Йордану випадало в тижні — все ж таки численні вірні обох віровизнань прибули на це торжество. Чину посвячення води довершили о. протопресвітер Федір Білецький з парафії св. Володимира та о. радник Павло Джулинський, о. Маріян Бутринський та о. Іван Кротець СДБ з парафії св. Володимира і Ольги. Це Братнє сослужіння і єднання парафій, що святкують за давнім юліянським календарем було правдивим образом... них православної парафії ми мали змогу бачити також довголітнього диригента хору, вже дуже старенького, проф. Трухлого, що зі сином д-ром Василем і синовою всеж таки взяв участь у цьому традиційному святі. Свято Водохрищі в Чикаґо — це знак поєднання двох нам рідних церков.

С. К-ий

Вотервліт відзначив Січневі Роковини

Дня 23-го січня відбулася у Вотервліті Н. И. у залі Українського Клюбу святочна академія у 54-ті роковини проголошення самостійности Української Держави. Відкрив її та проводив нею голова місцевого Відділу УККА, В. Кошикар. Учні місцевої Школи Українознавства Марія та Іван Демчар, Михайло Скалій і Богдан Бережанський продеклямували спільно поему В. Щурата. Сестри Кушнірівні Віра, Наталка й Люба, при форт. супроводі проф. Я. Кушніра, проспівали: пісні — муз. Б. Маркова та муз. І. Шама. Коротку доповідь англійською мовою прочитав проф. В. Літинський. Чоловічий квартет під проводом проф. Я. Кушніра, виступив вперше у складі: Я. Кушнір, В. Літинський, Р. Гарасимяк і І. Сенета. Він виконав пісні в музичній обробці Сметани і І. Недільського, С. Воробкевича і Р. Купчинського. На ґітарах акомпаньювали Я. Кушнір і І. Сенета. Доповідь українською мовою виголосив п. Р. Маселко, з'ясувавши боротьбу українського народу за власну державність і зупинився над сучасним спротивом проти русифікації України. Учні місцевої Школи Українознавства продеклямували спільно поему П. Ямняка. Місцевий парох, о. дек. д-р В. Волошин, прочитав заклик Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців до масової протестаційної акції проти переслідувань і арештів найвизначніших українців на рідних землях та візвав включитися в цю акцію. Одноголосно ухвалено таку резолюцію:

Зібрані дня 23-го січня 1972 р. на святочній академії у 54-річчя самостійности Української Держави — українці з Вотервліту і Трою протестують проти переслідування московським окупантом і його прислужниками в Україні найвизначніших українських діячів за їхню оборону конституційних прав українського народу та закликають президента Ніксона, губернатора Рокефеллера та всіх сенаторів і конґресменів нюйоркського стейту виступити в Об'єднаних Націях, у Комісії Оборони Прав Людини, в обороні переслідуваних і арештованих діячів української культури за їхній мужній спротив проти тотальної русифікації України.

Українським національним гимном закінчено академію при виповненій вщерть залі — українцями з Вотервліту, Трою і сусідних місцевостей.

І. Д.

Свято Державности у Фініксі

Заходом 488-го Відділу УНС, української католицької і православної церкви під проводом оо. А. Ілінського та М. Колодія, культурно-освітнього Т-ва „Тризуб" та Українських Ветеранів, в неділю 23-го січня, о год. 3-ій, в залі української кат. церкви, при численній співучасті громади, відбулась святочна академія. Проводив програмою та по-англійськи вступне слово виголосив інж. Володимир Чопівський, пригадуючи присутнім, що найважливішою ціллю нашої спільноти в Америці є поширення правди про Україну.

Проклямацію Українського Дня в стейті Арізона, відчитав спеціяльний відпоручник губернатора Джека Віліямса, суддя Вілсон Палмер. З нагоди святкувань вітали українців представники чужих народів, литовський генерал Владас Міджеліта та серб Д. Симіч.

Головний реферат виголосив колишн. ветеран Української Дивізії Микола Бурда. Аналізуючи теперішні відносини в наших змаганнях до Самостійности України, підкреслив, що найбільшою поміччю для наших поневолених братів буде, коли наша спільнота, тут в Америці, буде добре зорганізована, й своєю жертвенністю буде підтримувати нашу Церкву, Братські Союзи, Наукові Товариства, та свою ідейну пресу.

В мистецькій програмі свята брало участь велике число середньошкільної молоді. В першій точці, Уляна Бадинська на акордеоні відіграла в'язанку українських пісень.

Танцювальний гурток „Верховина", Геня Чопівська, Уляна Бадинська і Ґалина Підляшецька — танцюристки, виконали народний танок „Полонина". Рівнож, У. Бадинська, Г. Підляшецька та Славко Вайда, танцювали в балетній композиції. Струнна оркестра, Мирон і Юліян Микити, Ростислав і Омелян Сапон та Олесь Івасів, відіграли в'язанку народних пісень.

В дуеті, „Де ти бродиш моя доле" виступали о. Андрій Ілінський та Олександер Савуленко.

Деклямації виголосили — Каліста Чопівська та Геня Чопівська.

Народні пісні відспівав мішаний хор, під батутою о. Андрія Ілінського.

В день Свята Державности в українських церквах Фініксу відправлено поминальні Богослуження за упавших героїв України.

Дмитро Владимір

СТУДЕНТСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ГУРТОК НА ГАРВАРД

Український Студентський Літературний Гурток при Манітобському університеті у Вінніпегу на своїх сходинах в суботу 29-го січня ц. р. рішив подарувати $100.00 на оснування катедр і наукового центру українознавства при Гарвардському університеті. Розуміючи потребу цього центру для наукових дослідів, вищих студій та публікування наукових праць з української історії, літератури та мовознавства, ми члени Літературного Гуртка рішили, наскільки це було в наших спроможностях, підтримати гарвардську кампанію.

Управа УСЛГ

Українська Католицька Парохія

св. Йосафата в Трентоні, Н. Дж.

— відсвяткує —

СВЯТОЧНИМ КОНЦЕРТОМ

80-РІЧЧЯ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА

КИР ЙОСИФА

в неділю, 13-го лютого 1972 року

В програмі беруть участь місцеві і позамісцеві мистецькі сили, а головну промову виголосить о. д-р І. Нагаєвський.

Академія відбудеться

в церковній авдиторії

при 1195 Deutz Avenue

о год. 4:30 веч.

УКРАЇНСЬКІ СТУДЕНТСЬКІ ГРОМАДИ БАЛТИМОРУ, МД. й ВАШИНҐТОНУ, Д.К.

повідомляють, що

в неділю, 13-го лютого 1972 року

о год. 2:00 по полудні

— відбудеться —

ДЕМОНСТРАЦІЯ

В ОБОРОНІ ЗААРЕШТОВАНИХ

В. Чорновола, І. Світличного, І. Дзюби, Є. Сверстюка

І ВСІХ ІНШИХ КУЛЬТУРНИХ ДІЯЧІВ

Совєтська виставка в Коркоран музею у Вашинґтоні продовжена до 13-го лютого 1972 року. Використовуючи це, ми закликаємо всіх Українців, Студентів, Молодь і всі організації Балтимору й Вашинґтону взяти участь в цій демонстрації та піднести свій голос протесту проти арештів й переслідувань в Україні та стати в обороні наших поневолених братів!

ВСІ НА ДЕМОНСТРАЦІЮ!

Всі на оборону заарештованих українських письменників і культурних діячів!

Українські Студентські Громади Балтимору й Вашинґтону

Демонстрація відбудеться біля СОВЄТСЬКОЇ ВИСТАВКИ в КОРКОРАН МУЗЕЮ, Ню Йорк Авеню і 17-та вулиця, ВАШИНҐТОН, Д.К.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ

КОМІСІЇ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІҐРАЦІЇ.

Доповідь ред. ІВАНА СВІТА — „Українські З'їзди Далекого Сходу (4) і Сибіру (2) в 1917-22 рр."

Засідання відбудеться в суботу, 12-го лютого 1972 року, о год. 4-ій по пол. в приміщенні Академії 206 West 100-та вулиця, Ню Йорк, Н. И.

Увага! Ню Йорк і Околиця!

Василь Авраменко

— висвітлить —

УКРАЇНСЬКІ ФІЛЬМИ

СУБОТА, 12-го ЛЮТОГО 1972 р.

Три сеанси — год. 3-тя, 5-та і 7-ма веч.

в УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ, 142 2-га Авеню, в долішній залі, при ресторані і Лисі Микиті. „НАТАЛКА ПОЛТАВКА" і „УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ БАЛЕТ".

2. Документальний фільм — ГІТЛЕРІВСЬКІ ТАБОРИ — в яких нищилися жиди, українці і другі народи.

НЕДІЛЯ, 13-го ЛЮТОГО 1972 р.

Чотири сеанси — год. 1, 3, 5 і 7-ма веч.

„МАРУСЯ" — „ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ" „ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ"

І документальний історичний фільм — ПАТРІЯРХ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ, ІХ БЛАЖЕНСТВО КАРДИНАЛ ЙОСИФ СЛІПИЙ

Увага; ТРЕНТОН і ОКОЛИЦЯ! Увага!

ЧЕТВЕР, 10-го ЛЮТОГО 1972 р.

Заля УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ при 1195 Deutz вул.

„МАРУСЯ" — КОЛЯДКИ — проф. А. Кошиць.

П'ЯТНИЦЯ, 11-го ЛЮТОГО 1972 р.

УКРАЇНСЬКА НОША — СКАРБИ УКРАЇНИ, ПАТРІЯРХ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ ІХ БЛАЖЕНСТВО КАРДИНАЛ ЙОСИФ СЛІПИЙ.

1. ГІТЛЕРІВСЬКІ ТАБОРИ — в яких нищили жидів, українців та другі народи.

- Ціни вступу: 2 дол., пенсіонери 1 дол., студенти і вся шкільна молодь та Пласт, СУМА, ОДВУ, ОДУМ 50 центів, інваліди і діти не шкільного віку, які будуть з родичами — даром.
- P.S. Нюйоркська адреса: V. Avramenko c/o Rybicky, 130 East 3rd Street, New York, N.Y. 10009 Tel.: YU 2-7045. На цю адресу звертатися у справі висвітлення фільмів по РІЗНИХ МІСТАХ.
- Приходьте Всі, передайте другим, щоб прийти побачити ці фільми і при цій нагоді зустрінутися з маестром В. АВРАМЕНКОМ.
- Щиро Вас запрошує Комітет Висвітлення Фільмів.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

149 — 2-га Авеню

П'ятниця, 11-го лютого 1972 року

У ЗВ'ЯЗКУ З ПОСМЕРТНОЮ МИСТЕЦЬКОЮ ВИСТАВКОЮ — ВІДБУДЕТЬСЯ

ВЕЧІР ПРИСВЯЧЕНИЙ ПАМ'ЯТІ АНТОНА МАЛЮЦИ

участь беруть: Володимир Гаврилюк, Володимир Ласовський, Рожа Шуль, Богдан Титла, Роман Левицький — „Бандура", 64-ий Відд. СУА та член колиш. хору „Сурма", Ждан Ласовський — епітафія.

ПОЧАТОК: ГОД. 7:30 ВЕЧ.

Ділимося сумною вісткою з Ріднею і Приятелями, що дня 7-го лютого 1972 року по тяжкій недузі, помер на 59-му році життя в Дітройті, Міш. наш Найдорожчий

МУЖ, СИН і БАТЬКО

Мґр. ІВАН ДОЛИНЮК

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 10-го лютого 1972 року о год. 9-ій ранку з похоронного заведення Бутая, Mc Dougall, Detroit, Mich. до церкви Непорочного Зачаття, а опісля на цвинтар Mount Olivet.

Горем прибиті:

дружина — ЛЮБА
сини — РОМАН і МИРОН
мати — СОФІЯ ДОЛИНЮК в Україні
теща — МАРІЯ ПАВЛУСЬ
Близька і дальша Родина в Америці і в Україні

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями й Знайомими, що в суботу, 22-го січня 1972 р. по довгій і тяжкій недузі, упокоїлася в Бозі наша Найдорожча ДОНЯ народжена 17 червня 1952 р.

бл. п. МАРІЯ ЄЛИСАВЕТА ДЗУЛЬ

ПАНАХИДИ відбулися в днях 24 і 25 січня 1972 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Музики і Сина при вул. Чикаго.

ПОХОРОН відбувся 26 січня 1972 р. о год. 9-ій рано з того ж похоронного заведення до церкви св. Володимира і Ольги, а потім на українське кладовище св. о. Миколая.

Горем прибиті:

ІРМА і ВАСИЛЬ — родичі

ПОДЯКА

Рішенням Господнього Провидіння відійшла від нас 22 січня 1972 р. наша Дорога й Невіджалувана ДОНЯ народжена 17 червня 1952 р., членка парохії св. Володимира й Ольги в Чикаґо

МАРІЯ ЄЛИСАВЕТА ДЗУЛЬ

Ми опечалені важким горем, батьки, складаємо щиросердечну подяку Всечеснішому Отцеві Маріянові Бутринському, що в днi 24 січня 1972 р. відправив Панахиду, а в день похорону, 26 січня ще раз відслужив Заупокійну Відправу й Службу Божу та виголосив зворушливу похоронну промову.

Уклінно дякуємо митрополичому радникові о. П. Джулинському, отцям Іванові Кротцеві й М. Головатому, що 25 січня відправили по Покійній нашій Доні Панахиду й Парастас та отцеві радникові П. Джулинському, що Тіло Покійної відпровадив на місце Вічного Спочинку — на кладовище св. о. Миколая.

Із свого печального серця висловлюємо щире спасибі хорові „Прометей" під дириг. проф. Р. Андрушка, що чудово співав 24 січня, під час Панахиди та панам — інж. С. Голяшеві, мґр. М. Федакові та проф. Йосафатові Пачовському за їхні хвилюючі похоронні промови.

Дуже вдячні ми Членам Осередку СУМА ім. М. Павлушкова панам: Романові Голяшеві, Ярославу Верещакові, Тарасові Дроздові, Тарасові Гаврилкові та двом кревним Покійної: Еріхові й Олексі Кіршнерам, що несли домовину нашої Доні.

Щиро дякуємо Хвальній Управі Осередку СУМА ім. М. Павлушкова, Юному Хорові „Ватра", п. Л. Давидовичеві, кузенові Покійної п. П. Копчакові з його дружиною Юзею та сім'ї Небіжчиці панству В. Голойдам і М. Наґівським за їхні прегарні квіти для Померлої.

Рівночасно складаємо свою глибоку подяку Всім Особам, що зложили пожертви на Служби Божі за душу Покійної та на пам'ятник, що виявляли нам у нашому горі своє співчуття та що не жаліли труду і взяли в морозний день участь у похороні.

Також цією дорогою висловлюємо нашу подяку Другові Іванові Козаченкові, що не пожалів свойого труду і в такий невигідний зимовий час, приїхав аж з Канади на похорон нашої Доні.

За дбайливу й совісну обслугу ми є дуже вдячні похоронному заведенню Музики і Сина.

Хай Милостивий Господь нагородить Вас Усіх за Ваше християнське серце та дарує Вам багато своєї милости і благодати.

ІРМА й ВАСИЛЬ ДЗУЛЬ — батьки

Ділимося сумною вісткою зі всіми Приятелями та Знайомими, що у неділю, 26-го грудня 1971 р. у Ексмонті у Англії, відійшов у Вічність по довгій та тяжкій недузі

бл. п. МИРОН АЛЕКСАНДЕР ЦИБИК

народжений 7-го серпня 1909 р. в Західній Україні.

ПОХОРОН відбувся 30-го грудня 1971 року.

Безмежним горем прибиті:

дружина — ЛЮДМИЛА, родж. САМОХВАЛ
донька — КАЛИНА
син та невістка — БОГДАН і МАДЛЕНА
та близька і дальша Родина в Америці та на Україні

НЕХАЙ ЙОМУ БУДЕ ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ!

В невимовному смутку ділимося з Родиною, Приятелями і Знайомими сумною вісткою, що в дні 6-го лютого 1972 р. о год. 2:30 по пол., несподівано відійшла у Вічність, проживши 69 років, наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ і ТЕЩА

бл. п. МАРІЯ з ТУСТАНОВСЬКИХ МАРКІВ

ПАНАХИДА і ПАРАСТАС будуть відправлені у вівторок, 8-го і середу, 9-го лютого 1972 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми при 7-ій вул. в Ню Йорку.

ПОХОРОН — в четвер, 10-го лютого 1972 р. о год. 9-ій ранку з того ж заведення до церкви св. Юра, а відтак на Український Православний Цвинтар в С. Баунд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

ВОЛОДИМИР — чоловік
ЛІДА — донька
ОРЕСТ ҐЛЮТ — зять
АРІЯДНА і МАРКО — внуки
Сестри і Шваґер в Україні
Близька і дальша Родина в Америці й Україні

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Володимира Бука

зложили на потреби Товариства Опіки над Українською Молоддю „Рідна Школа" у Філядельфії:

Олександра та Любомир Івасиків	$10.00
Теофіля та Богдан Артимишин	10.00
Марта та інж. Олександер Турчин	10.00
Ірина та д-р Лев Куптір	10.00
Люба та Степан Процик	10.00
Наталія та інж. Іван Даниленко	5.00

Управа Т-ва Опіки над Українською Молоддю „Рідна Школа" у Філядельфії, складає всім Жертводавцям щиру подяку.

Родині Покійного глибоке співчуття.

В пам'ять мого Покійного МУЖА

сл. п. проф. ОМЕЛЯНА ЦІСИКА

складаю суму 10.00 долярів на цілі НТШ в ЗСА.

Ню Брансвік, Н. Дж. Мґр. ЕВГЕНІЯ ЦІСИК

Замість квітів на могилу Покійної Дорогої Тети

ҐАЛІ ЧАПЕЛЬСЬКОЇ

складаємо на „Церкву в Потребі" 20.00 долярів.

ЛІДІЯ і ІРЕНА ТРЕПШНЕВСЬКІ

Замість квітів на свіжу могилу

сл. п. АННИ ЄЗЕРСЬКОЇ

складаємо Дар Українському Воєнному Інвалідові в сумі 10.00 долярів.

ВШ. Родині Покійної висловлюємо наше глибоке співчуття.

УПРАВА СТАНИЦІ Б-ВА УОС в КЛІВЛЕНДІ

УКРАЇНСЬКИЙ ВІДДІЛ ПАБНА в НЮ ЙОРКУ

запрошує все Громадянство на

ВЕЧІР ФОЛКЛЬОРУ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

спонзорований Комітетом Поневолених Націй в Ню Йорку

В програмі Вечора виступи кращих мистецьких сил різних національних груп. Від українців участь беруть: Хор СУМА „ЖАЙВОРОНКИ" під диригентурою інж. СТЕПАНЯКА, Танцювальний ансамбль „ВЕРХОВИНЦІ" під керівництвом хореографа О. ҐЕНЗИ та танцювальна група молоді з Асторії під керівництвом п-ні О. ОПРИСКО.

Вечір відбудеться в суботу, 12 лютого 1972 р. о год. 7 веч.

в ЗАЛІ JULIAN RICHMAN HIGH SCHOOL, 67th St. & 2nd Ave., New York

Квитки вступу в укр. книгарнях „Арка", „Сурма", „Еко" і в „Самопомочі"

УПРАВА ВІДДІЛУ

Субота, 12-го лютого 1972 р. год. 8-ма веч.

ЗАЛЯ GREEK CHURCH HALL

510 Linden Place Orange, N.J.

КОМІТЕТ СПІВПРАЦІ КОМБАТАНТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ в НЮАРКУ, Н. Дж. — УПА, 1 УД-УНА, ОбВУА — влаштовують

ТРАДИЦІЙНІ ВОЯЦЬКІ ВЕЧЕРНИЦІ

Аранжер О. ГОЛИНСЬКИЙ. Буфет в заряді ВП. ПАНЬ. Оркестра Б. ГІРНЯКА. Гостинний виступ БАЛЕТНОЇ ГРУПИ „ЛИМАН" із Пассейку, під керуванням РОМАНА СТЕЦКЕВИЧА.

Вступ 5.00 долярів зі столиком — студенти 3.00 доляри

Замовлення столиків — „Дніпро", тел. 373-8783

ЦЕСУС І АДУК ЗАКЛИКАЮТЬ ДО ПРОТЕСТІВ ПРОТИ АРЕШТІВ...

ЗАКЛИК ЦЕСУС

Центральний Союз Українського Студентства гостро засуджує народовбивчі потягнення Москви супроти Українського народу та його провідних кіл, творців духового, культурного та національного життя нації. ТОМУ:

ЦЕСУС заявляє свою солідарність з арештованими земляками, та з друзями-студентами в Україні, які борються за збереження існування свого народу від його послідовного і перфідного знищення Росією.

ЦЕСУС закликає всі свої складові організації одним фронтом ініціювати та включуватися в акції оборони заарештованих братів.

ЦЕСУС закликає до акції українські Церкви, громадські, політичні, молодечі та релігійні організації.

ЦЕСУС закликає не-українське студентство та співгромадян країн нашого поселення всесторонно піддержати нас в обороні тих, які впали жертвою за світові ідеали свободи, гуманности, людських і національних прав, в боротьбі проти головного носія безправ'я і варварства під сучасну пору — большевицької Росії.

ЦЕСУС закликає всіх людей доброї волі — без різниці на національну приналежність, релігійні та політичні переконання — прийняти черговий визов ворога Морозовим „Будемо битись!"

УПРАВА ЦЕСУС

ЗАКЛИК АДУК

На підставі крайових матеріялів, що появляються у відписах у вільному світі і на підставі інформацій преси, що приносить вістки з України та всього СССР, стверджуємо відновлення страшного терору, який застосувала Москва проти українського народу, а в першу чергу проти інтеліґенції, що станула на захист свого народу, його прав, його інтересів і його волі, його власного стилю життя, який визначається культурою, державною незалежністю і суверенітетом.

Московський терор посилився від зухвалого апетиту проковтнути поневолені народи, реалізуючи програми „злиття націй", творення єдиного „совєтського народу" з московською мовою і культурою, як „рідними", єдиної „батьківщини" — СССР для всіх народів, неґуючи їх „республіки" та ліквідуючи, рівночасно, всі прояви національної окремішности поневолених народів, як „віджилі традиції", прояви „буржуазної культури" і „буржуазного націоналізму".

Московський терористичний режим винищує найменший прояв опору й оборони національних прав, навіть совєтською конституцією забезпечених, а оборонців тих прав судить за закритими дверима, визначаючи їм згори жорстокі вироки.

Немає місця вирахувати всі жертви московського терору, але останні як вбивство Алли Горської, суд над Валентином Морозом та арештування таких діячів культури як Іван Дзюба, Іван Світличний, Євген Сверстюк Вячеслав Чорновіл і десяток інших вже нагадують часи єжовщини 30-их років, часи розстріляного Відродження.

Не даймо повторити трагедію 30-их років! Станьмо на захист катованих морально і фізично діячів української культури, оборонців прав українського народу, що мужньо станули на прю катам!

Мобілізуймо діячів культури і розгортаймо широкий протимосковський фронт літературних, мистецьких і наукових кіл вільних народів!

Діячі української культури у вільному світі! Включайтеся в протестні акції української спільноти у діяспорі, прорвіть сон байдужости Вашого оточення, що ще не знає чи не спроможне само пізнати справжнє обличчя і діла Москви!

Пам'ятайте, що Ваш обов'язок стати в обороні тих, що завтра говорити до нас вже не зможуть, бо будуть за дротами таборів, у снігах!

Пам'ятайте, що шлях, яким вони пішли, був обраний з любови до народу й України. Вони пішли шляхами боротьби і жертви — шляхами Шевченка, і це нас зобов'язує, кличе до єдности і до спільного удару по Москві!

ПРЕЗИДІЯ УПРАВИ АСОЦІЯЦІЇ ДІЯЧІВ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ (в діяспорі) АДУК

Пластова Костюмова Забава

Через два десятки років Новацтво і Пластприят Пластової Станиці в Ню Йорку влаштовує костюмову забаву для новацтва, на яку також запрошує всю позапластову дітвору. Ця імпреза є частиною виховної програми Станиці. Досвід показав, що цю імпрезу дітвора дуже любить і чекає на неї. Це, безперечно має виховний вплив, бо дітвора тяготіє до своєї рідної молодечої організації, а тому і до своєї громади. Ми дуже часто повертаємося думками в часи нашого дитинства, ранньої молодости і получаємо з ними всі наші найкращі переживання. Також і у дітей, які бувають на пластових костюмових забавах в Ню Йорку залишаються спомини, які часто мають великий вплив в пізнішому віці. З тієї дітвори виростає молодь, яка все буде себе вважати за частину української громади. Це було яскраво доказане недавно на маніфестації за звільнення в'язнів - інтелектуалістів в Україні. Понад тисячу юнаків і дітей демонструвало за звільнення діячів культури і визволення України. Тому батьки новацтва і позапластової дітвори великого Ню Йорку і околиць повинні подбати про те, щоби їхні діти належали до українських молодечих організацій, активно в них працювали і брали участь у всіх діточих імпрезах.

Цьогорічна велика дитяча костюмова забава відбудеться в неділю 13-го лютого 1972 р., о год. 3-ій по полудні в школі св. Юра, 215 Іст 6-та вулиця в Ню Йорку. Забава відбудеться під моттом „Чародійна скринька" — чудова казка пера пл. сен. С. Гойдиш. Зустрінуться постаті з казкового золотого східнього двора, лицарі, князі, дворяни та чарівні квіти з українських піль і лісів, дівчата і хлопці в українських народних строях, особливо з гір Карпат та звірі з укр. лісів.

Новацтво і Пластприят Станиці шанобливо просять всіх дітей і новацтво прийти на костюмову забаву. Для батьків і гостей пані з Пластприяту приготовлять смачненький буфет...

До побачення на забаві дня 13-го лютого!

В програму забави включені також різні виграші та інші несподіванки.

РАДА БЕЗПЕКИ ОН ПРИЙНЯЛА на своєму однотижневому засіданні в столиці Етіопії Аддіс Абебі резолюцію, в якій, м. ін., таврується проєкт договору між Британією і біло-расистським урядом Ієна Смита в Родезії. Ця резолюція вимагає відкликання з Родезії британської місії, яка перевіряє там стан настроїв білого і чорного населення. Британський амбасадор в ОН сер Колін Кров заклав „вето" проти тієї резолюції, яка накидає Британії свою волю в часі формулювання британської політики супроти Родезії. ЗСА, Японія, Бельгія, Італія і Франція „стримались" від голосування. Резолюцію прийнято голосами Москви, Пекіну і азійсько-африканських членських держав.

СПОРТ

ФУТБОЛЬНИЙ СІМКОВИЙ ІНДОРТУРНІР

Неділя, 2-го січня 1972.

Континентальна Дивізія
Леви — Марунс 5:1 (2:1)

Американська Дивізія:
Крила — Олімпікс 1:3 (02)

У неділю 2-го січня, 1972 р. футбольна дружина УАСТ „Леви" перемогла італійську дружину Марунс рахунком 5:1 в першу неділю футбольного сімкового індортурніра в залі Інтернаціонального Амфітеатру при 43-ій вулиці і Голстед Евню в Чикаго, Іллиной. Ця друга перемога Левів, після поразки до еквадорської дружини Атлетікс 0:6 у неділю 26-го грудня 1971 р., піднесла нашу дружину з 6-го на 3-тє місце табелі дружин континентальної дивізії з відношенням точок 4:2, а воріт 7:8. У цих змаганнях перші ворота стрілив Кжистолік в 7-ій хвилині з подачі Роя з наріжного стрілу. Змагун Марунсів Лявріберто Ігнаціо вирівняв 1:1 в 8-ій хвилині, а Рой підніс рахунок 2:1 в 14-ій хвилині. У другій половині змагань суддя Трайтман викинув Ігнаціо з Марунсів і Крата з Левів за неспортову поведінку і обидві дружини грали в шістку до кінця змагань. Потім Кжистолік підніс рахунок 3:1 в 25-ій хвилині, Рой 4:1 в 28-ій а Грін усталив вислід змагань 5:1 у 29-ій. Відношення наріжних стрілів було 6:1 в користь Левів. Склад Левів: Банах, Кіпка, Крат, Грін, Андрущишин, Медина, Кашубський, Рой, Кжистолік, Вадим і Євген Мишалові (два брати).

Сумівські Крила з осередку ім. Миколи Павлушкова потерпіли другу поразку індортурніра від грецької дружини Олімпікс рахунком 1:3. Одинокі ворота для СК СУМА „Крила" стрілив Петраш у 30-ій хвилині змагань. Після цієї другої поразки впали Крила з четвертого на шосте місце табелі дружин Американської Дивізії з відношенням точок 2:4, а воріт 5:7. Склад Крил: Боднар, Мирон Куляс, Дикий, Абрам'юк, Петраш, Яворський, Шленкер, Лецюк, Думановський і Іванюк.

Неділя 29-го січня 1972
Леви — Геркулес 0:1 (0:1

У неділю 9-го січня (четверта неділя індортурніра) потерпіла дружина УАСТ „Леви" несподівано другу поразку від грецької дружини Геркулес рахунком 0:1. До змагань з греками виступили Леви без здискваліфікованого Крата в обороні і Кжистоліка в атаці. Обидва воротарі Банах і Лянґер, колишній воротар професійної дружини Чикаґо Мустанґс, мали дуже багато стрілів на їхні ворота. Одинокі ворота для Геркулес стрілив Космас Мелітас в 11-ій хвилині прекрасним сильним горішнім стрілом попри правий стовп воріт Банаха.

Леви не використали кілька добрих позицій. Відношення наріжняків 5:2 в користь Левів. Після другої поразки впали Леви з 3-го на четверте місце дружин Континентальної Дивізії з відношенням точок 4:4, а воріт 7:9. Склад Левів: Банах, Іваник, Кіпка, Грін, Андрущишин, Нога, Рой Кашубський і Медина.

Неділя, 16-го січня 1972
Крила — Швабен 2:7

Сумівські Крила потерпіли третю поразку індортурніра з рахунком 2:7 від німецької дружини Швабен, яка зіпхала їх з 6-го на 7-ме місце табелі дружин Американської Дивізії з відношенням точок 2:6, а воріт 7:14. Двоє воріт стрілили Абрам'юк і Лецюк.

Неділя, 23-го січня 1972
Американська Дивізія:
Крила — Орли 0:5 (0:3)

Сумівські Крила стрінулися в перших змаганнях шостої неділі індортурніра з теперішнім першуном Американської Дивізії з дружиною польських Орлів і як можна було сподіватися, програли рахунком 0:5. Ворота для Орлів – Кжистолік 1:4 в 4-ій Кавула 2:0 в 6-ій, Бачинські 3:0 в 9-ій, Пґсцик 4:0 в 24-ій і 5:0 в 26-ій хвилині змагань. Від високої поразки оборонив свою дружину воротар Стефан Боднар.

Крила не використали доброї позиції відкрити рахунок. Суддя не признав воріт стрілених Крилами в 24-ій хвилині. Після четвертої поразки в індортурнірі зайняли Крила 7-ме місце дружин Американської Дивізії з відношенням точок 2:8, а воріт 7:19. Склад Крил: Боднар, Мирон Куляс, Дикий, Абрам'юк, Сальвадо, Гулик, Яворський, Шленкер, Лецюк, Думановський і д-р Юліян Є. Куляс (адвокат).

Континентальна Дивізія:
Леви — Ютс 4:1 (2:1)

У четвертих змаганнях шостої неділі футбольного сімкового індортурніра перемогли Леви сербську дружину Ютс з рахунком 4:1. Гру почали Леви і стріл Ноги оборонив воротар Драгіч в 1-ій хвилині. Атака сербів і Мілютін Ніколік несподівано відкрив рахунок воріт 1:0 вже в 2-ій хвилині. Потім Іваник оборонив в 3-ій, Банах у 5-ій і він зловив м'яч на лінії воріт у 7-ій хвилині. Потім новий змагун Левів, вирівняв дефіцит воріт 1:1 в 9-ій хвилині. Андрущишин підніс рахунок 2:1 в 14-ій хв. з подачі Роя, Банах оборонив у 15-ій і стріл Ноги оборонив воротар Ютс у 15-ій хвилині. Після перерви Банах бравурно оборонив на самій лінії воріт сильний стріл у 17-ій хвилині. Потім Андрущишин підніс рахунок 3:1 у 18-ій хв. Оборонець Кіпка був розбитий у 19-ій хвилині і його місце зайняв Підковірів. Стріл Роя оборонив воротар Дражік у 20-ій. Потім Андрущишин стрілив головою свої треті ворота дня понад вибігшого воротаря Ютс у 24-ій хвилині, вирішивши рахунок змагу 4:1 в користь Левів. Потім до гри увійшли Кіпка за Підковірова і Козій за Ногу. Відношення наріжних стрілів — 4:2 в користь Ютс. Змагання суддював Майк Лаудізіо — італієць. Після 5-тих змагань піднялися Леви з п'ятого на четверте місце табелі дружин Континентальної Дивізії, а їхній рекорд є такий: 3 перемоги, 2 поразки з відношенням точок 6:4 а воріт 11:10. Склад Левів: Банах, Іваник, Кіпка, Андрущишин, Нога, Козій, Рой, Вуґрінчіч і Підковірів.

Керівниками дружини у цих змаганнях були інженер Орест Клюфас і Микола Крат.

Петро Головатий

Російськомовні „Біблії" у Римі

Рим. — Плекаючи надію, що „християнство запанує навіть під комунізмом", 6 монахинь з манастиря „Східнього обряду" — 4 росіянки й 2 італійки, — бережуть в окремій коморі в манастирі „Східнього обряду" біля Риму 5 000 примірників „Біблії" в російській мові, призначених для дітей у Совєтському Союзі. Сестра Ірена, яка ілюструвала те дитяче видання, вважає, що „християни в СССР переживають тепер важкий час, але прийде час, що й комуністичний режим стане більше гуманним". Доки це станеться, чи не станеться, монахині почали розсилати деяку кількість російських „Біблій" для дітей емігрантів - росіян поза СССР. Легальною дорогою вислати „Біблії" до СССР немає змоги, їх конфіскують на кордоні. „Вісник" з Вінніпеґу в числі з 15 січня 1972 року повідомляв, що „власники тих Біблій... не можуть знайти способу, як ті Біблії в СССР перепачкувати".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 11-го ЛЮТОГО 1972 р.

БАЛТИМОР, Мд. Загальні річні збори Т-ва І. Франка 337 Відд. о год. 7:30 веч. в домі Самопомочі, 239 S. Broadway. На порядку: звіт Управи, вибір нової на 1972 р. та різні інші важні справи. Проситься членство прибути. — Управа.

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 371 Відд. о год. 7:30 веч. в залі УНДому в Ірвінґтоні. Проситься вирівняти вкладки. — Стефанія Стеців, гол., Вол. Шпирка, заст. гол., Леся Назарук, кас., Ю. Баранюк, секр., мгр. О. Грубський, заст. секр.

СУБОТА, 12-го ЛЮТОГО 1972 р.

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ 182-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в залі Укр. Правосл. Церкви, 635-655 Broad St. — Управа.

ЧИКАҐО, Ілл. Місячні збори В-ва св. ап. Петра і Павла 220 Відд. о год. 7-ій веч. в домі при 1915 W. 51st St. Проситься чл. прибути. — Е. М. Блідий, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори В-ва св. І. Хрестителя 270 Відд. о год. 7 веч. в УНДомі. Проситься прибути і вирівняти вкладки. — В. Бушковський, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 13-го ЛЮТОГО 1972 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр.-Амер. Клюбі Проситься чл. прибути. — П. Дзюба, гол., М. Лилак, кас., В. Попович, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори В-ва св. ап. Петра і Павла 102 Відд. о год. 11:30 ранку в залі церкви св. Йосафата, 5720 State Rd., Parma, Ohio. — М. Малеський, предс., І. Жґута, кас., М. Бобечко, секр.

ГЕМТРЕМК, Миш. Місячні збори Т-ва М. Шашкевича 94 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Дем. Клюбі, 2376 Ґрилінґ вул. — М. Бориськевич, рек. секр.

MONESSEN, Pa. Місячні збори 338-го Відд. о год. 1 по пол. в Укр. Залі на 2-ій вул., 213 Скунмекер Аве. Проситься вирівняти вкладки. П. Янковський, предс., М. Куць, секр.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

ПОНАД 8 МІЛЬЙОНІВ ДІТЕЙ У ШКОЛАХ одержували минулого місяця безкоштовні теплі сніданки за рахунок федерального уряду, з усіх понад 25 мільйонів шкільних дітей, що користуються різною формою урядової допомоги. Уряд оплачує для більшости тільки частину сніданку, в залежності від висоти заробітку батьків дитини. Департамент рільництва повідомив також, що в минулому місяці 11 мільйонів 200 тисяч людей користувалися іншою формою урядової допомоги для потребуючих: вони одержували т. зв. „фуд стемпс" - харчові значки, за які в крамницях дістають харчі по значно здешевлених цінах.

ДО СТОЛИЦІ ПІВНІЧНОГО В'ЄТНАМУ ПРИБУЛА делеґація французьких парляментаристів перевірити шанси замирення у В'єтнамі. Північно - в'єтнамський прем'єр Фам Ванг Донг чемно прийняв делеґацію і заявив їй, що він теж жагуче прагне якнайскорше закінчити війну, але тільки на базі — комуністичних пропозицій.

ТАРЗАН, Ч. 6698. Тарзан вернувся до ями, яку копали для нього

HIDING TSHULU IN THE JUNGLE TO RECOVER FROM THE DOPED WINE, TARZAN HASTILY RETURNS TO THE GRAVE THE FAKE TRADING-POST GUNMEN WERE DIGGING WHEN WILD BOARS CHARGED THEM...

...JUST IN TIME TO WATCH ZUD, THE CONSPIRATORS RADIO-SPY, APPROACHING-TO FIND OUT WHY THE GUNMEN HAVEN'T RETURNED TO THE TRADING POST.

Скривши Чулю в джунглії, щоб він там прочуняв з знаркотизованого вина, Тарзан мерщій вернувся над гріб, що його копали опричники з фальшивої торговельної станиці, коли заатакували їх дикі кабани...

Саме в пору, щоб стежити за Зудом, радіо-шпигуном змовників, як той наближався, щоб вимірькувати, чому опричники не вернулися до торговельної станиці.